

Pedagógusok Lapja

2020. OKTÓBER

A PEDAGÓGUSOK SZAKSZERVEZETE HÍRLAPJA ÉS HÍRLEVELE / ALAPÍTVÁ: 1945-BEN / LXXVI. ÉVFOLYAM

3.
oldal

Közoktatás vírus idején

OKTÓBER

TISZTELT OLVASÓK!

Tájékoztatjuk Önöket arról, hogy a Pedagógusok Lapja a járványhelyzet miatt határozatlan ideig nem jelenik meg nyomtatott formában. De továbbra is készülnek havonta friss összeállítások, amelyek elérhetők a Pedagógusok Szakszervezete honlapján (pedagogusok.hu). Ott megtekinthetik, sőt le is tölthetik az aktuális és a korábbi lapszámokat. Megértésüket köszönjük!

Most a járvány a főszereplő – sajnos. Nem is lehet ez másként, a vírus nem engedi. Hogyan tudnának koncentrálni bármire is az iskolákban a diákok és a tanárok, ha hol az egyik gyerek, hol a másik osztály, hol egy kolléga fertőzése és ezek következményei zavarják meg a mindennapos rutint. Az óvodákban is nehéz a fejlesztő foglalkozásokat szakszerűen felépítve megtartani. Tudjuk, mert közhely, de nagyon igaz: az egészség a legfontosabb! De talán kicsit kevésbé lenne hektikus az életünk és – ami első – talán kevesebb beteg lenne, ha a viszonylag nyugodtabb nyári időszakban felkészült volna az oktatási kormányzat egy alapos járványügyi protokollal. Az természetes, hogy korrekcióra még a legjobb megelőző tervnek is szüksége van adott helyzetben. De a tárcs próbálkozásai, a megkésett közreadott, semmitmondó protokoll felszínes változtatásai nem segítenek, bizonyítják ezt a Pedagógusok Szakszervezetéhez eljuttatott történetek. Ebben a helyzetben természetesen nem lehet az új Nemzeti alaptanterv bevezetésének tanulságaival vagy az iskolaöri szolgálat tapasztalataival foglalkozni érdemben. Azt viszont ki kell emelni, hogy most is, mint tavasszal, jelesül helyállnak a pedagógusok. Hosszú lesz az őszi!

Tartalom

OKTÓBER	2
Közoktatás vírus idején	3
Hogy érzed magad, magyar pedagógus, oktató?.....	5
Problémajelzés	6
Köznevelési stratégia – PSZ-javaslatok.....	8
OECD-jelentés az oktatásról	9
Az OECD-jelentés – és a magyar valóság.....	9
Harmincéves a SZEFE.....	12
Gyógypedagógiai tagozat előkészítése.....	13
PSZ: Szabad oktatást, szabad egyetemet!.....	14
FDSZ: Új tanév – új kihívások – régi gondok.....	14
Támogatásokat vont meg az Emmi.....	15
Átadták a pedagógusnapra állami kitüntetések.....	15
Távozott az Oktatási Hivatal vezetője, rektor lett.....	15
Keresőképtelenség – „karantén”	16
Színművészet az iskolában	18
Pedagógusjogok világnapja – október 5.	20

Kedves Olvasók! Halálhírek híreket – helyszűke miatt – csak a PSZ megyei, városi, járási tisztviselőiről tudunk megjelentetni a lapban. *Megértésüket köszönjük.*

Kedves Olvasók! A Pedagógusok Lapja bármely oktatást érintő témában várja az Ön véleményét is. Írását küldje el a pedlap@pedagogusok.hu e-mail-címre. *A szerkesztőség*

Ön feliratkozott arra a címlistára, amelyet nyilvántartunk a Pedagógusok Szakszervezete Pedagógusok Lapja hírlapja és hírlevele havi rendszerességgel kiküldésére. Adatai biztonsága fontos számunkra, ezért személyes adatai védelmében, melyekkel Ön megbízott minket, az Európai Parlament és az Európai Tanács 2016. április 27-én meghozott, 2018. május 25-től életbe lépő 2016/679. rendelkezése alapján értesítjük, hogy szeretnénk tájékoztatni frissített Adatvédelmi tájékoztatóról. Adatvédelmi tájékoztatókat/szabályzatunkat mindig megtalálja a www.pedagogusok.hu/dokumentum/54 oldalon. Rendszeres hírlevelünkkel/lapunkkal mindig szívesen tájékoztatjuk legújabb akcióinkról, újdonságainkról, programjainkról. Adatai eredetileg is jogszerűen kerültek hozzánk, rendelkezésünkre bocsátotta abból a célból, hogy híreinkről stb. értesíthessük Önt. Amennyiben nem szeretne tőlünk Pedagógusok Lapja hírlapot és hírlevelet kapni, a hozzájárulását bármikor visszavonhatja e-mail küldésével a pedlap@pedagogusok.hu címen, illetve postai úton a Pedagógusok Szakszervezete 1068 Budapest, Városligeti fasor 10. címen, ami a kezelt felhasználói adatok törléséhez vezet.

Pedagógusok Szakszervezete

IMPRESSZUM

PEDAGÓGUSOK LAPJA ■ A Pedagógusok Szakszervezete (PSZ) hivatalos hírlapja és hírlevele

Főszerkesztő: Varga Stella ■ Technikai szerkesztő: Márfiné Bécsi Erika ■ Szerkesztőbizottság: Balogh Éva Heves megyei elnök, Földváriné Jenyes Katalin Jász-Nagykun-Szolnok megyei elnök, Varga Stella ■ Szerkesztőség: 1068 Budapest, Városligeti fasor 10. ■ Telefon: +36 1 322-8453 ■ Kiadja a Pedagógusok Szakszervezete, 1068 Budapest, Városligeti fasor 10. ■ Központi telefon: +36 1 322-8453 ■ Felelős kiadó: Szabó Zsuzsa elnök ■ Internet: www.pedagogusok.hu; e-mail: varga.stella@pedagogusok.hu ■ Terjeszti a Pedagógusok Szakszervezete ■ Index: 26651 ISSN 0133-2260

Közoktatás vírus idején

Október elején (lapzártánkkor) a hivatalos döntés szerinti hagyományos rendben zajlik a tanítás a közoktatási intézményekben. A valóság azonban ettől gyökeresen eltér. Miután egymás után derül ki a diákokról, a tanárokról és más iskolai dolgozókról, illetve családtagjaikról vagy más kontaktjaikról, hogy a Covid-19 vírussal fertőzöttek, ezért már több iskolában vagy egy-egy osztályban rendelték el rendkívüli szünetet, és digitális oktatás folyik. Ugyanakkor még most is számos kérdést vet fel az, hogyan is kell cselekedni, ha kiderül valakiről, hogy vírushordozó vagy vírus hordozó lehet. Az egységes protokoll hiánya káoszt okoz. A sajtóban nap mint nap jelennek meg történetek arról, hogyan is zajlik a kör felismerése, és annak következményei milyen bonyodalmat okoznak a mindennapokban. Úgy tűnik, a megelőzéssel már igencsak elkésett az oktatási kormányzat. (Szeptemberi lapunkban részletesen olvashatnak arról, mit javasolt még augusztus közepén a Pedagógusok Szakszervezete.) Az oktatási tárca az augusztus második felében, majd szeptember 7-én kiadott bővebb szabályozót tovább bővítette, de akkor is csak ajánlásokat fogalmazott meg. Az Oktatási Hivatal weboldalára feltöltött „második kiadás” valamivel részletesebb és szigorúbb ajánlásokat tartalmaz: https://www.oktatas.hu/pub_bin/dload/kozoktatas/Tanevkezdes2020/Intezkedesi_terv_a_koznevelési_intezmenyek_resze_re_2020_2021_tanev_2._kiadas.pdf

Például leszögezi, hogy a szülők, kísérők nem léphetnek be az iskolába, csak az igazgató előzetes engedélyével – igaz, ezt több intézményvezető már korábban elrendelte saját hatáskörben. Az a gyermek vagy pedagógus, aki „bármilyen” betegség miatt otthon maradt, csak orvosi igazolással vagy kórházi zárójelentéssel mehet újra az intézménybe. „Hatósági házi karantén esetén a járványügyi hatóság által kiadott, a járványügyi megfigyelést feloldó határozatot szükséges

bemutatni” – írták. A szalagavatók, iskolai ünnepek elhalasztását javasolják, a nem tanórai sportfoglalkozásokat vagy énekkari próbákat is javasolják felfüggeszteni. Kifejezett kérés az őszi úszásoktatás felfüggesztése.

A Pedagógusok Szakszervezete (PSZ) szerint aggasztó, hogy miközben napról napra egyre több iskolában jelenik meg a koronavírus, az oktatásirányítás továbbra is csak lehetőségeket fogalmaz meg az egyértelmű protokoll helyett. Ennek hátterében egyrészt az állhat, hogy sok intézményben az ajánlásokat is nehéz betartani az anyagi hiányosságok és a munkaerőhiány miatt; ha konkrét utasításba adnák az iskoláknak, mit kell tenniük, ahhoz a kabinetnek már biztosítania kellene a szükséges forrásokat. A PSZ azt is problémának tartja, hogy továbbra sincs szó az iskolai védőnői szolgálat megerősítéséről, a diákok, pedagógusok rendszeres szűréséről.

Egy újabb döntés szerint október 1-től kötelező az iskolába érkezők testhőmérséklet-mérése. Az intézmények 41 ezer érintésmentes lázmérőt kaptak, és ígértek hőkamerát is. (Erről lapzártánkkor még nem volt információ.) Az egyes iskolákban megjelenő problémákról továbbra is helyi szinten kell dönteni. Érdekes, hogy míg korábban az oktatásban mindent központosított a kormányzat, egy járványhelyzetben nincsenek központi utasítások, csak ajánlások.

A PSZ még szeptember elején levélben fordult az Oktatási Hivatal vezetőjéhez, kérve a pedagógusminősítésekkel összefüggő személyes látogatások felfüggesztését, új protokoll kialakítását online megoldásokkal; a tanfelügyeleti rend-

Az oktatásirányítás továbbra is csak lehetőségeket fogalmaz meg az egyértelmű protokoll helyett

szerben történő személyes látogatások felfüggesztését; az egyéni és csoportos mozgással járó projektek, központi programok felfüggesztését; a pedagógus-továbbképzések személyes megjelenéssel járó látogatásának felfüggesztését, a továbbképzések átalakítását online megoldásokkal; az országos és megyei tanulmányi versenyek megrendezésének felfüggesztését, kivéve az online megtartható versenyeket.

A PSZ szerint az oktatási kormányzat az ajánlások betartását az intézményekre bízta, a felelősséget ezzel az intézményvezetőkre hárítja, miközben az ajánlások megvalósításához szükséges anyagi vagy emberi eszközökről egy szót sem ejt. Jelenleg az óvodapedagógusokkal, általános és középiskolai tanárokkal, kollégiumi nevelőkkel együtt körülbelül 140 ezer fős pedagógustársadalomban 35 százalék az 50–59 éves, és 7 százalék a 60 év feletti aránya, vagyis a tanárok legalább 42 százaléka a veszélyeztetett korosztályba tartozik. Ugyanakkor a kiadott javaslatcsomagban egyetlen szó sincs a dolgozók számára biztosított védőfelszerelésekről (pl. maszkok), de olyan alapvető óvintézkedésekről sem, mint a tesztelés, vagy legalább az intézményekbe belépő személyek hőmérőzése (ez változik október 1-től).

Egyelőre (október eleje) hiányzik az a jogszabály, amelynek alapján ha egy pedagógus a koronavírus miatt kerül betegágyba vagy karanténba, akkor 100 százalékos táppénzre legyen jogosult. A PSZ tud olyan pedagógusokról, akik járványügyi megfigyelés miatt nem mehettek be az iskolába tanítani, számukra a Klebelsberg Központ 100 százalékos távolléti díjat állapított meg, de akik orvoshoz kerültek, azok 60 százalékos táppénzre jogosultak, aki pedig kórházi ellátásra is szorult, 50 százalékos táppénzt kapott.

A PSZ először szeptember 9-én írt levelet az emberi erőforrások miniszterének, Kásler Miklósnak, és kérte, hogy a pedagógusok koronavírus-fertőzését foglalkozási megbetegedésként ismerjék el. Egy 1996-os minisztériumi rendelet alapján a háziorvosok a 7-es kóddal igazolják a keresőképtelenséget, emiatt nem kaphatnak százszázalékos távolléti díjat a pedagógusok. A PSZ szeretné felhívni kollégái figyelmét: ha valaki karanténba kerül, de az egészségi állapota megengedi, azonnal kezdeményezze az intézményvezetésnél az otthoni munkavégzés lehetőségét. Ebben az esetben – ha a tananyagot a tantermen kívüli oktatás keretei között leadja – ugyanúgy megkapja a teljes fizetését a különböző pótlékokkal együtt, mintha az iskolában tanítana. A miniszternek egy következő, szeptember 22-én írt levélben a 100 százalékos táppénz azonnali rendezését sürgette a PSZ. A szakszervezet követeli, hogy azok is 100 százalékos táppénzt kapjanak, akik szoros kontaktok, tehát mindazok a pedagógusok, akik munkájukat az iskolában nem végezhetik, mert karanténba kényszerültek.

*

Több pedagógus szerint probléma az is, hogy kevés kivételtől eltekintve nincs még kész a tantárgyakra és évfolyamokra lebontott digitális tananyag sem, így a kötelező online oktatásra történő át-, illetve visszatérés esetén folytatódna a javarészt improvizált távoktatás.

Ugyanakkor a szakképzésben már sok helyen jól működtek a hibrid oktatást (magyarnemzet.hu). A csoportokat megosztják, a diákok heti váltásban járnak be, tantermen kívül végezhető projektfeladatokat kapnak. Felőtt diákjaik esetében preferálják a digitális oktatást, a gyakorlatot későbbi időpontra helyezik át, tömbösített formában.

Például a Debreceni Szakképzési Centrum nagyobb létszámú, nyolcszáz–ezer fős iskoláiban szükségesnek ítélte a csoportok megosztását is. Az intézmények létrehoztak egy speciális, belső használatú órarendet, amely előnyben részesíti a projekteket. A lemaradások csökkentése és az esélyegyenlőség biztosítása érdekében a kontaktnapokon felzárkóztatást, kiscsoportos vagy személyes konzultációt is biztosítanak. A védekezést egészségügyi, digitális és oktatásszervezési munkacsoportok irányítják.

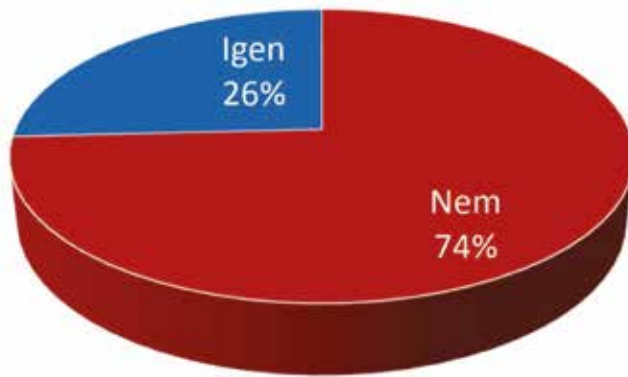
Hogy érzed magad, magyar pedagógus, oktató?

A pedagógusok szakszervezetének felmérése az őszi koronavírus-járvány pedagógusokra, oktatókra gyakorolt hatásáról

A hat kérdésből álló kérdőívet 3200 közoktatásban dolgozó töltötte ki. Ennek alapján kiderült, a válaszadók háromnegyede nem érzi magát biztonságban a munkahelyén. Azokban az intézményekben, ahol már volt vírusfertőzött oktató, pedagógus, a félelemben dolgozók aránya megközelíti a 80%-ot.

Öt pedagógus/oktató közül négy érzi úgy, hogy rendszeresen tesztelni kellene az oktatási intézmények dolgozóit. A PSZ-hez beérkezett jelzések alapján ezt különösen ott várnák el, ahol a vírus már megjelent, de a járvány terjedésének megfékezésében is fontosnak tartják a megkérdezettek a folyamatos tesztelést.

A jelenlegi (őszi) járványügyi helyzetben (COVID-19) biztonságban érzi magát a munkahelyén, a saját oktatási intézményében? (Összes válaszadó)

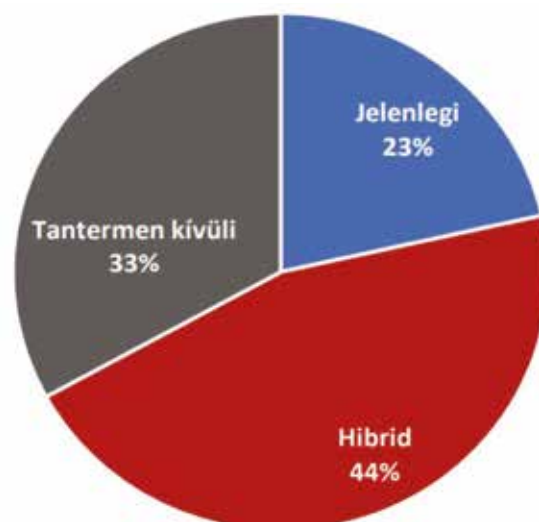
Az oktatási kormányzat állításával szemben az oktatási intézményekben dolgozók nem tartják elég biztonságosnak a jelenlegi tantermi oktatást, ezt tükrözik a válaszok. A Pedagógusok Szakszervezete számára is meglepő volt az általa is javasolt hibrid oktatást előnyben részesítők magas aránya. A szakszervezetünkhöz beérkezett jelzések alapján sok intézményvezető már elkezdte munkatársai felkészítését egy lehetséges őszi, tantermen kívüli oktatás bevezetésére (egységes felületek kialakítása, módszertani ismeretek bővítése, digitális tananyagok tárházának kialakítása).

A megkérdezettek kétharmada érzi úgy, hogy a védekezéshez szükséges eszközök, felszerelések hiányosak az óvodákban, iskolákban és a szakképzési intézményekben. A PSZ-hez beérkezett véleményekből az is kiderül, hogy fertőtlenítőszerekből van elég, de az oktatásban dolgozók nem kapnak maszkot, plexi védőpajzsot (miközben a versenyszférában adnak ilyeneket a munkáltatók).

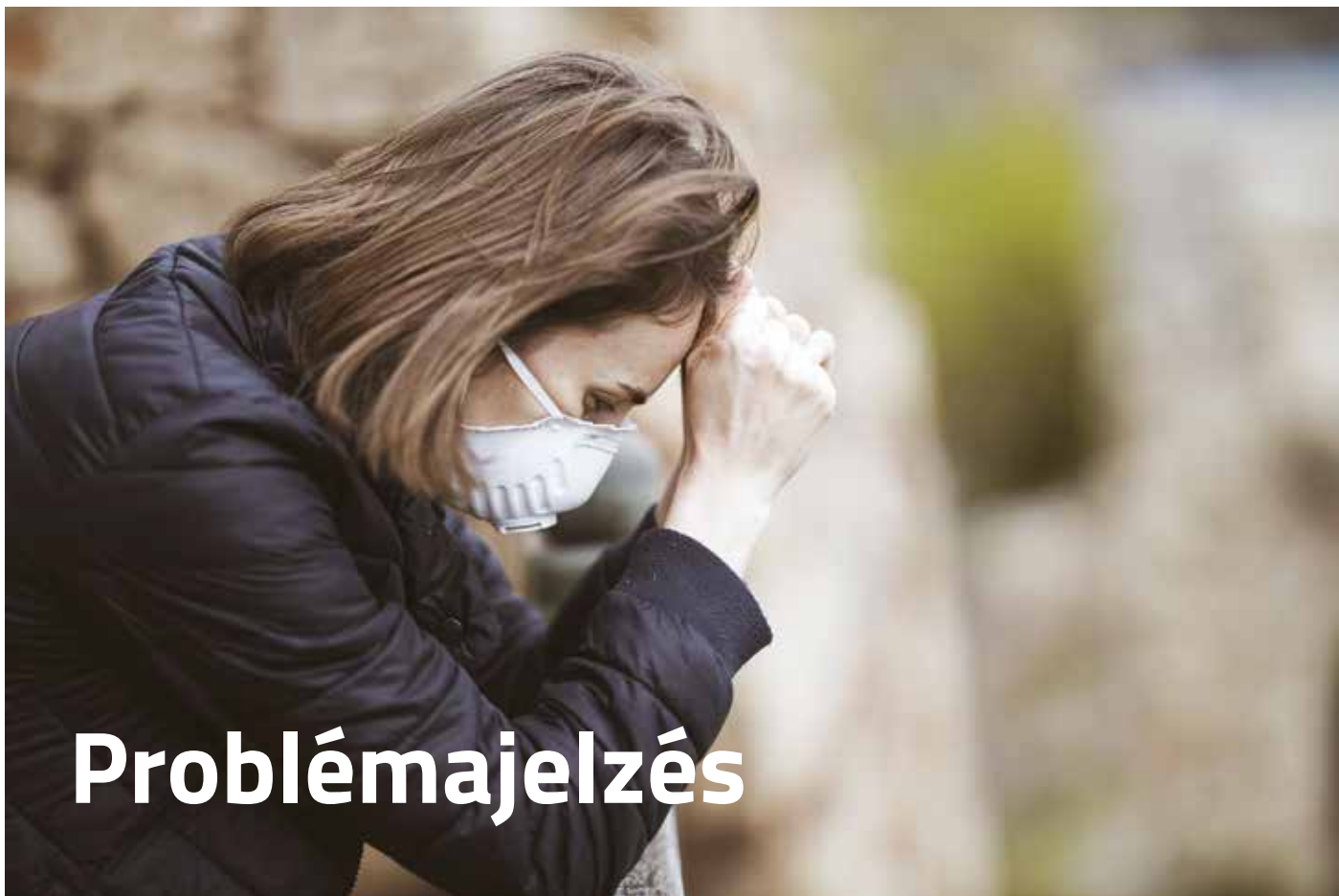
A válaszadók több mint 60%-a gondolja úgy, hogy az intézményük által elfogadott eljárásrend nem egyértelmű és nem betartható utasításokat tartalmaz a járvánnyal szembeni védekezéssel kapcsolatban. Különösen a szociális (1,5 m-es) távolság betartását, a maszkok viselését és az étkeztetésekkel kapcsolatos utasításokat tartják problémásnak.

A válaszadók 45%-a semmilyen módon nem találkozott az intézményén belül fertőzéssel. Azok a válaszadók, akik fertőzésben érintett intézményben dolgoznak, 83%-ban nem tartják kielégítőnek azon intézkedéseket, amelyeket a Nemzeti Népegészségügyi Központ és az Oktatási Hivatal hozott. Ez sokkal magasabb arány, mint amennyien nem érzik magukat biztonságban. A PSZ szerint érdemi döntéseket kell hoznia az NNK-nak és az oktatási kormányzatnak, hogy az oktatásban dolgozók bizalmát visszanyerjék a járvány kezelésével kapcsolatban.

A jelenlegi (őszi) járványügyi helyzetben (COVID-19) melyik oktatási formát tartaná biztonságosnak? (Olyan válaszadónál, akinek az intézményében már megjelent a vírus)

Mindezekből következik, hogy az oktatási kormányzatnak (az átlátható és egyértelmű, mindenki számára kötelező utasítások hiánya miatt) át kellene gondolnia a koronavírus-járvánnyal szembeni védekezési stratégiáját az óvodákban, általános és középiskolákban, szakképzési intézményekben. Erre addig kínálkozik lehetőség és idő, ameddig a félelem nem lesz nagyobb a pedagógusok és oktatási dolgozók hivatástudatánál.

Problémajelzés

A Pedagógusok Szakszervezete létrehozott egy e-mail-címet (problemajelzes@pedagogusok.hu), ahová információkat, jelzéseket lehet beküldeni a járvánnyal és az intézményi működési zavarokkal kapcsolatban. Az alábbiakban ezek közül közlünk egyet.

Fejetlenség

Az eset:

Osztályomban szeptember 9-én, csütörtökön hiányzott egy tanítványom. Az anyukát megkerestem, kiderült, hogy a gyerekek covidos tünetei vannak. Vasárnapra a kór beigazolódott. Szeptember 13-án. Még ezen az estén jeleztem az intézményvezetőnek, aki továbbította az illetékes helyekre: tanker, népegészségügy. Hétfőn még volt bent pár tanuló az osztályomban, akiknek a szülei úgy ítélték meg, hogy gyermekük tuti nem került szoros kapcsolatba a vírushordozó tanulóval. Majd keddtől, 15-étől, már ők sem jöhettek suliba. Az őket tanító kollégák még igen... Majd megérkezett Maruzsa Zoltán államtitkár levele, melyben elrendelte az osztálynak a digitális munkarendet. Szerdán – szeptember 16-án – már a kerületi Népegészségügyi Központ szóbeli intézkedései alapján nem léphettünk be az iskolába (8 pedagógus, akiknek az osztályomban hétfőn-kedden, azaz 7-én és 8-án, órája volt az osztályban), adatainkat elküldték

a kerületi népeü-nek, és mondták, hogy várjuk a határozatot. Vártam én is. Se kép, se hang, se határozat. Majd szeptember 18-án, pénteken, reggel fél 9 tájékkán a lakóhelyem szerinti népegészségügytől keresett egy hölgy, aki egyeztetette az adataimat. (Előzmény: én hívogattam őket, hogy kapjak határozatot, írtam e-mailt is részükre.) Szólt, hogy sűrűn figyeljem a levelezőrendszeremet, várjam a határozatot.

Közben csütörtökön szóltak a munkahelyemről, hogy visszamenőlegesen szerdától írassam ki magam táppénzre. Megtettem. A házi orvosom csak akkor tud 100 százalékos táppénzre venni, ha elküldöm a határozatot. Ami nincs. Mivel nem kaptam semmit, így felhívtam hétfőn, 21-én délelőtt a lakóhelyem szerinti népegészségügyet, ahol azt mondták: úgy ítélték meg, hogy nem vagyok szoros kontakt, nem küldtek határozatot... (Jelzem, táppénzre felvettek szeptember 16-tól.) Közben a kollégáim, akik ugyanabban a kerületben laknak, ahol az iskola van, már megkapták a határozatot.

A gyerekekről:

Több kerület lakói. Az iskolával azonos kerületiek kaptak határozatot, a pozitív Covid-eredményt produkáló gyermek NEM. Az édesanyjának azt mondták, hogy majd elküldik az iskolának. De máig NEM érkezett meg.

Az osztályból van, akit a mai napig nem keresett meg senki. Van, akit a rendőrség is ellenőrzött, hogy valóban otthon van-e. Nem tudjuk, mikor jöhetnek iskolába. Teljes a bizonytalanság.

Magamról:

Tüneteim szerencsére nincsenek. A kollégáimnak sem voltak. Sokat voltam a gyerekekkel egy légtérben szeptember 1-től mint osztályfőnök, folytonosan rohángások hozzánk, tanórán kívül is. Nem én akartam otthon maradni. Nem én akartam visszamenőleg táppénzre menni. Vártam itthon becsülettel a határozatomra – ezért nem mentem el három gyógykezelésre, és a saját gyermekem születésnapjára sem. Mindezek után szóban annyit mondtak, hogy nem is kapok határozatot, mert így ítélték meg... Most várom, hogy lesz-e más döntés. Ha nem, akkor vannak még kérdéseim. Csak azt nem tudom, kinek tegyem föl ezeket.

Javaslatom:

Ha egy iskolában, egy-egy osztályban találnak pozitív covidos tanulót, akkor arra az osztályra az a népeü hozhasson egyöntetűen határozatot, ahová az iskola tartozik. Valamennyi tanulóra, és esetleg érintett kollégákra is – még akkor is, ha nem laknak ugyanabban a területben.

Indok:

A rendszer gyorsítása, a papírmunka könnyebbé tétele, egységesebb intézkedési lehetőség, egységesebb elbírálás.

Azóta...

A helyzet tovább bonyolódott. Mégis megkaptam a saját határozatomat, amelyből kiderült, hogy én már szeptember 8-tól járványügyi megfigyelés alatt álltam. Jeleztem ezt tankeletünk szakmai igazgatójának, aki javasolta, hogy kérjem a dátum módosítását. Megtettem. Majd az ügyintéző közölte, hogy nem javítja ki a dátumot, hiszen szeptember 8-án találkoztam a gyerekekkel, ehhez 14 nap... – vagyis másnap mehettem dolgozni. A határozatomban egyébként szerepelt az is, hogy telepítsek a saját szerveremre valami megfigyelőt...

Ja! És a gyerekek, akiket a kutya sem keresett meg, őket értesítettem, hogy ki szerdától, ki csütörtöktől (szeptember 23–24.) jöjjön majd suliba. Ha valakinek az orvosi igazolása más dátumra szól, ők csak akkortól.

FEJETLENSÉG!!!

Köznevelési stratégia – PSZ-javaslatok

„Jövőkép – A köznevelés 2030-ban a nevelés és oktatás egyensúlyát megteremtő, befogadó és méltányos állami közszolgálat, amely felkészült és megbecsült pedagógusok közreműködésével, korszerű pedagógiai módszerek alkalmazásával és modern infrastruktúrával biztosítja a magyar gyermekeknek a 21. század társadalmi, munkaerőpiaci, technológiai kihívásaira való felkészítését, megteremtve ezzel a nemzet hosszú távú fejlődésének lehetőségét.”

Így fogalmaz a Köznevelési stratégia, amelyet nemrég hozott nyilvánosságra a kormány, megfogalmazva benne a közoktatással kapcsolatos, 2021 és 2030 közötti időszakra vonatkozó elképzeléseit. A hetvenoldalas dokumentum „figyelembe veszi a gazdasági szereplők, a munkáltatók és a munkavállalók igényeit, valamint az oktatás és képzés egyéni és közösségi hasznait felölélő elvárásait. Ezenfelül minden ország oktatásfejlesztését nagyban meghatározza a demográfiai környezet, a tanulói létszám növekedése vagy csökkenése, a tanulói összetétel esetleges változása, ami folyamatos beavatkozásokat tesz szükségessé.” A stratégia nagymértékben támaszkodik az Európai Unió, az IEA és az OECD nemzetközi kutatásainak elemzéseire építkező szakmapolitikai ajánlásokra.

A stratégia tervezetét még február végén véleményezte a Pedagógusok Szakszervezete. Tizennyolc javaslata közül csupán azt vették át, hogy a tanodai rendszer megerősítését kiemelt célként kezelik.

Emellett a PSZ jelezte, hogy a lemorzsolódást jelző rendszer nem megfelelően működik, csak az adminisztrációs teher nőtt, vagyis a pedagógus ingyenes munkaterhe, mivel nem társult hozzá pluszforrás.

A PSZ javasolta, legyen hangsúlyosabb a tanárképzés átalakítása. Preferálják az osztatlan tanárképzést, ahol sokkal több módszertant kellene tanítani. Vezessenek be új kötelező tantárgyakat: konfliktuskezelés, eltérő kultúra oktatása, tanulási és mentális zavarok felismerése.

Vezessenek be új ösztöndíjrendszert a pályakezdő pedagógusok pályán tartása érdekében, ezzel a felsőoktatást végzőket is motiválnák.

A szakszervezet véleménye szerint a tankerületi központok nagyon távol vannak az iskoláktól, a döntési szinteket sokkal közelebb kell hozni az oktatási intézményekhez (karbantartás, eszközbeszerzés...).

A pedagógus-továbbképzést is újra kell gondolni. Második, harmadik szak megszerzése (különösen az egyszakos pedagógusok esetén) tandíjmentes legyen, a továbbtanuló pedagógusok részesüljenek órakedvezményben a tanulmányi idő alatt. A korai gyermekkori fejlesztés érdekében a szűrőrendszer megerősítésére komolyabb erőforrásokat kell előteremteni. Járási szinteken a szűrés során kiszűrt gyermekek fejlesztési feltételeit meg kell oldani (járási szakszolgálati rendszer felállítása csak az óvodák részére).

A PSZ szerint a pedagógus-életpályát a jelenlegi formában ki kell vezetni. 88 000 minősítés történt a 171 000 pedagógusi létszámból, 80 000 pedagógus minősítése hiányzik, és a jogszabályok szerint el kell őket bocsátani, ha nem teszik le a „Pedagógus II.” minősítést. Ekkora vérvesztéséget ez a rendszer nem tud elviselni.

Újra kell gondolni a tanfelügyeleti rendszert. Azokra az intézményekre kellene koncentrálni, ahol nagy a pedagógusfluktuáció, szignifikánsabban gyengébbek a kompetenciamérések eredményei. El kell érni, hogy a kompetenciamérések valódi mérések legyenek, minél kisebb legyen az intézményi beavatkozási lehetőség.

A digitális fejlesztésnél a mobiltelefonos platformokra kell a hangsúlyt tenni (a felső tagozaton tanulók 80%-a rendelkezik okostelefonnal). A pedagógusok digitális felkészítését tantárgyspecifikussá kell tenni.

A PSZ az említett véleményében azt is nehezményezte, hogy a vidéki kisiskolák sorsáról nem esik szó az anyagban. Nem látni azt sem, hogy a kormány milyen intézkedéseket akar tenni a meglévő pedagógushiány orvoslására, és a várható nyugdíjazási hullámra. Nem látni az anyagban, hogy a meglévő intézményhálózat épületeinek állagmegővására és korszerűsítésére mennyi pénzt fordítanak (ismereteik szerint az általános iskolák épületeinek 75%-a nem felel meg a XXI. századi elvárásoknak).

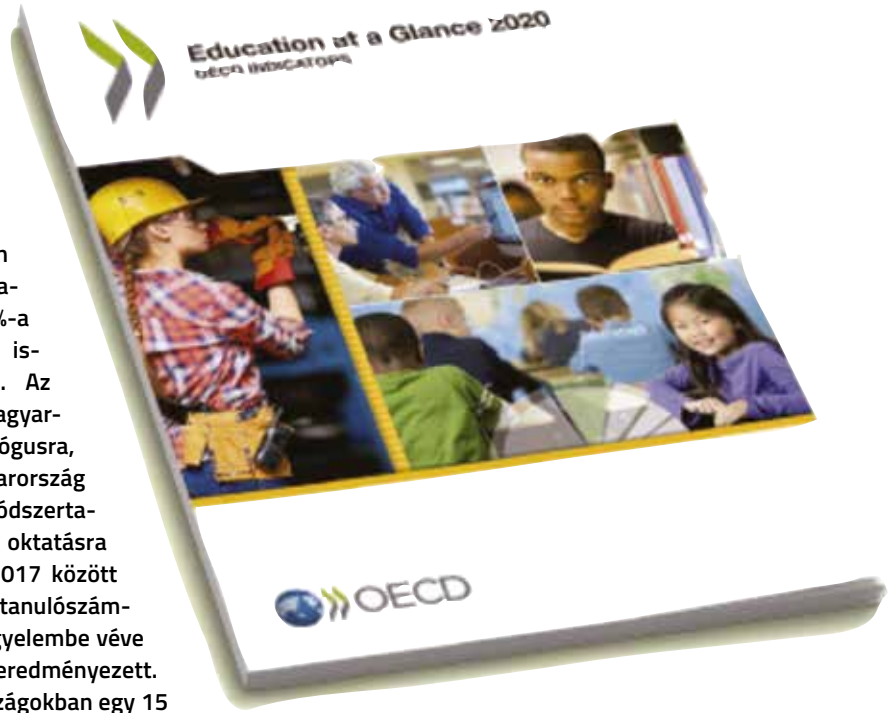

OECD-jelentés az oktatásról

Eltér a kormány és a PSZ véleménye

Megjelent az OECD éves oktatási jelentése, az Education at a Glance 2020 kiadványa, mely jellemzően az egyes országok 2017-es oktatási adatait mutatja be. A köznevelés vonatkozásában az elemzés megállapítja, hogy Magyarországon a 3–5 évesek 92%-a vesz részt óvodai vagy általános iskolai oktatásban (2018-as adat). Az OECD-tagországok átlaga 88%. Magyarországon 12 gyerek jut egy pedagógusra, míg az OECD-átlagban 14. Magyarország 2017-ben az OECD statisztikai módszertana szerint a GDP 3,9%-át költötte oktatásra az alapfoktól a felsőfokig. 2012–2017 között az intézményenkénti ráfordítás a tanulószámban bekövetkezett csökkenést is figyelembe véve éves átlagban 6,5%-os emelkedést eredményezett. 2005–2019 között az OECD-tagországokban egy 15 éves gyakorlattal és a legfontosabb minősítésekkel rendelkező tanár fizetése 5–7%-kal emelkedett, míg Magyarországon a pedagógus-életpályamodell bevezetése előtti évhez viszonyítva a növekedés reálértéken is 37% volt. A tanárok kötelező óraszám az OECD-átlagában 680 óra/év az általános iskola felső tagozatán, míg Magyarországon – elsősorban a rövidebb tanév miatt – 648 óra/év (az OECD 45 percnek számol egy tanítási órát). Az elemzés a koronavírus-járvány hatásaira is kitér. Az iskolák újrainvitása az OECD szerint jelentős mértékben függ attól, hogy mekkorák az osztálylétszámok: Magyarországon az átlagos osztálylétszám az általános iskola alsó tagozatán 22 fő (OECD-átlag: 21 fő), a felső tagozaton 21 fő (OECD-átlag: 23 fő), így adottak az eredményes védekezés lehetőségei. Ezek a tényszerű adatok, azonban ezek elemzésében eltér a szaktárcák és a PSZ véleménye. Alább a PSZ két alelnökének a szakszervezet véleményét tükröző cikkét olvashatják, amely korábban a nepszava.hu oldalon jelent meg.

Az OECD-jelentés – és a magyar valóság

A kormány teljes fegyverzetben várja a vírus második hullámát. A koronavírus elleni védekezés mindent felülír. Nem mehetünk el azonban szó nélkül a szeptember elején nyilvánosságra került OECD-jelentés adatai és a minisztériumok közleményei mellett.

Az OECD-jelentésére hivatkozva mind az Emmi, mind az ITM kiadta a maga „győzelmi jelentését”. Kár, hogy a közleményekben megjelent adatok jelentős része nem a valóságot tükrözi!

Ki a felelős ezért? Az OECD csak a tagországok által elküldött adatokból tud dolgozni, így az ő következtetései – a logika azon szabályát elfogadva, hogy a rossz adatokból kiindulva bármilyen jó érveket, következtetéseket levonva a végeredmény csak hibás lehet – helyesek. Lépünk vissza egy lépést!

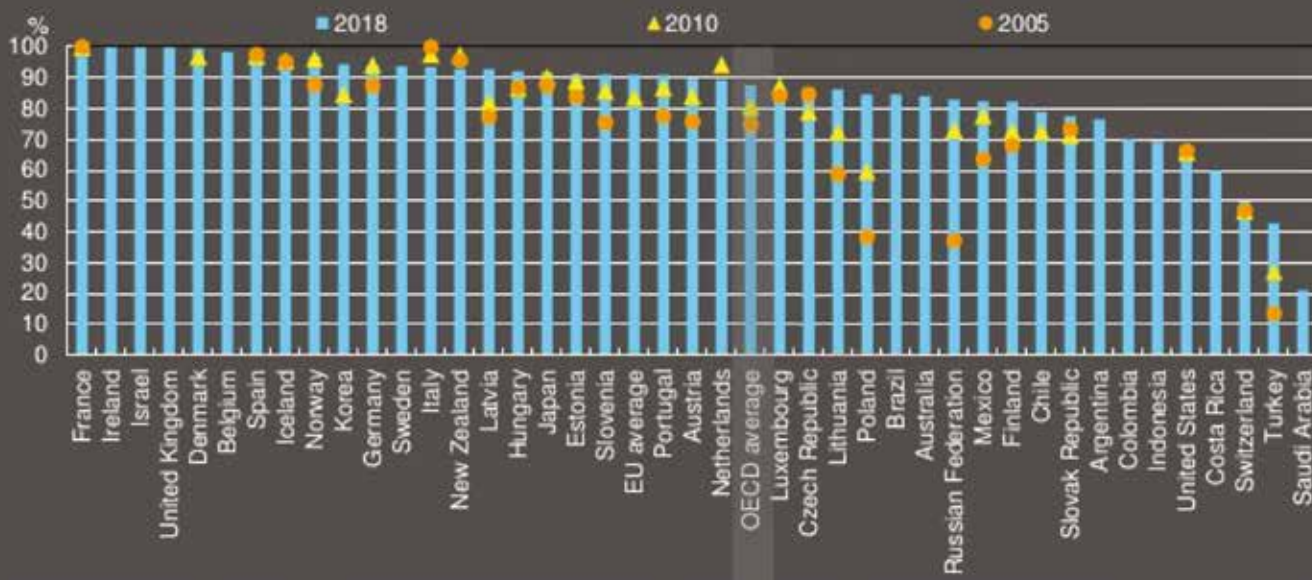
A magyar adatokat a magyar kormány szolgáltatja, tehát a bajok forrása itt keresendő. A kérdés az, hogy hozzá nem értésből vagy szándékosan adtak rossz adatokat?

Akkor most nézzük tételelesen a két minisztérium állításait:

Az Emmi büszkén állapítja meg a jelentésre hivatkozva, hogy Magyarországon csak 12 gyerek jut egy pedagógusra, míg az OECD-átlagban 14 gyerekre jut egy szakember. Az összehasonlítási alap hamis képet sugall, mivel a magyar oktatási rendszer a szociális szféra feladataiból sokat átvesz (pl.

A 3-5 éves gyerekek részvételi aránya az óvodai ellátásban

egész napos iskola, tanulószoba, napközi, étkeztetés). Ha az ezen feladatokat ellátó pedagógusok létszámát kivesszük, máris más adatot kapunk: számításaink szerint egy pedagógusra Magyarországon 14,3 tanuló jut. Nem véletlen, hogy az oktatási kormányzat ilyen irányú statisztikai számításokat nem végez 2010 óta.

Az Emmi további – a jelentésre támaszkodó – állítása, hogy Magyarország 2017-ben az OECD statisztikai módszertana szerint a GDP 3,9 %-át költötte oktatásra az alapfoktól a felsőfokig. Ezzel az Emmi elismeri, hogy nagyon távol vagyunk az európai (4,5%) és az OECD (4,9%) országok átlagától. Az OECD jelentésében található egy olyan grafikon is, amely az oktatással kapcsolatos összes állami kiadást mutatja %-os arányban. E szerint a magyar költségvetésből az oktatásra fordított összegek alapján az OECD-országok – átlag 10,8% – közül a harmadik legkevesebbet költő állam vagyunk (7,4%).

2005 és 2019 között az OECD-tagországokban egy 15 éves gyakorlattal és a legfontosabb minősítésekkel rendelkező tanár fizetése 5–7%-kal emelkedett, míg Magyarországon a pedagógus-életpályamodell bevezetése előtti évhez viszonyítva a növekedés reálértéken is 37% volt. Hol van ez az évek óta hangoztatott 50%-os pedagógusi béremeléstől?! Melyik adat valótlan? Arról nem is beszélve, hogy nálunk a diplomások átlagbéréhez képest egy pedagógus 30-40%-kal keres kevesebbet, ami a legnagyobb „fizetési szakadék”. Sőt, egy pályakezdő pedagógusnak az OECD-országok (átlag 31 996 USD/év) közül Magyarország (15 377 USD/év) fizeti a legkisebb bért, így fordulhat elő, hogy egy fel-

sőfokú végzettséggel rendelkező gyakornok pedagógus kevesebb éves jövedelemmel rendelkezik, mint egy általános iskolai végzettségű iskolaőr. A nyugdíj előtt álló pedagógusok megbecsülése sem különb, Magyarországon 29 534 USD/év az átlagjövedelmük, ezzel szemben az OECD-átlag 52 553 USD/év.

A jelentés szerint a tanárok kötelező óraszámja az OECD-átlagában 680 óra/év az általános iskola felső tagozatán, míg Magyarországon – elsősorban a rövidebb tanév miatt – 648

óra/év (az OECD 45 percnek számol egy tanítási órát). Nem tudjuk elképzelni sem, hogy ezek az adatok mi alapján lettek megadva. Az elmúlt tanévben megjelent TALIS-jelentésben Oroszország után Magyarországon a legmagasabb a tanítással lekötött órák száma Európában (ennek adatait is az oktatási kormányzat adta meg). Ha most abból indulunk ki, hogy a Klebelsberg Központ sa-

ját bevallása szerint a tantárgyfelosztások alapján 24,5 órát tanítanak hetente az állami fenntartónál a pedagógusok, akkor ez azt jelenti, hogy $(34 \times 24,5) = 833$ órát tanítanak éves szinten a kollégák (34 tanítási héttel kell tervezni a tanítási időt Magyarországon). Számoljunk másképp, sokkal megenedőbben: heti 22 óra (napi 4,4 óra átlagban) a minimum az oktatással-neveléssel lekötött munkaidő, 180 tanítási napnak kell lenni. $4,4 \times 180 = 792$ óra, még az is 90 órával több, mint a jelentésben megadott érték. A PSZ az elmúlt évben készítette el a pedagógusok és oktatók munkaterhelésének mérését, amelyből kiderült, hogy heti 56 órát dolgoznak a kollégák.

Az elemzés a koronavírus-járvány hatásaira is kitért. Az is-

Egy felsőfokú végzettséggel rendelkező gyakornok pedagógus kevesebb éves jövedelemmel rendelkezik, mint egy általános iskolai végzettségű iskolaőr.

kolák újrainyitása az OECD szerint jelentős mértékben függ attól, hogy mekkorák az osztálylétszámok: Magyarországon az átlag osztálylétszám az általános iskola alsó tagozatán 22 fő (OECD-átlag: 21 fő), a felső tagozaton az osztályátlag 21 fő (OECD-átlag: 23 fő), így adottak az eredményes védekezés lehetőségei.

Ezek az adatok a valóságnak megfelelnek, közben elfelejtették közölni, hogy Európában csak három országban van magasabb átlagos osztálylétszám, mint Magyarországon. A településszerkezet miatt sok helyen valóban nagyon alacsony az átlagos osztálylétszám. De ha a maximált létszámot vesszük alapul, akkor nálunk az egyik legmagasabb a megengedett létszám, és van egy olyan gyanúnk, hogy ha a medián értékkel számolnánk, akkor 26-28 körül lenne az osztályok létszáma.

Most lássuk, mire fókuszál az ITM:

A tanulmány kiemeli, hogy Magyarországon a szakképző iskolákban (a korábbi szakközépiskolákban, a még korábbi szakiskolákban) tanulók mindegyike vállalati környezetben megvalósuló gyakorlati oktatásban részesül. A munkahelyen végzett gyakorlati képzésben részt vevők 100 százalékos mutatója többszörösen felülmúlja az OECD-országok 34 százalékos átlagát. Ezzel szemben: a 2018/2019-es tanévben a középfokú oktatási intézmények szakképző évfolyamain 100,8 ezren tanultak, 11,1%-kal, 12,5 ezer fővel kevesebben, mint az azelőtti tanévben (forrás: KSH). 2019. február 28. napján (az MKIK ISZIIR adatai alapján) 51 133 tanuló rendelkezett tanulószervezővel, ami csak 50%-os

arány! Arról nem is beszélve, hogy a duális szakképzés elterjesztése, megerősítése érdekében tett számos intézkedés nem hozta meg a várt eredményt. Amíg 2018. február 28-án 54 808, addig 2020. február 28-án már csak 50 906 tanulószervező szerepel az MKIK adatbázisában, ami egyértelműen negatív trend.

Az ITM arra is büszke, hogy a jelentés szerint a szakképzés teljes körű átalakításának köszönhetően az OECD-átlagnál jelentősen jobb, nemzetközi szinten is előremutató eredményt értünk el a 3 éves képzésben. Ha ez igaz lenne, akkor mi indokolta, hogy 2016-ban és 2020-ban is át kellett alakítani és át kellett keresztelni nemcsak ezt a típusú képzést, hanem a teljes szakképzési szerkezetet?

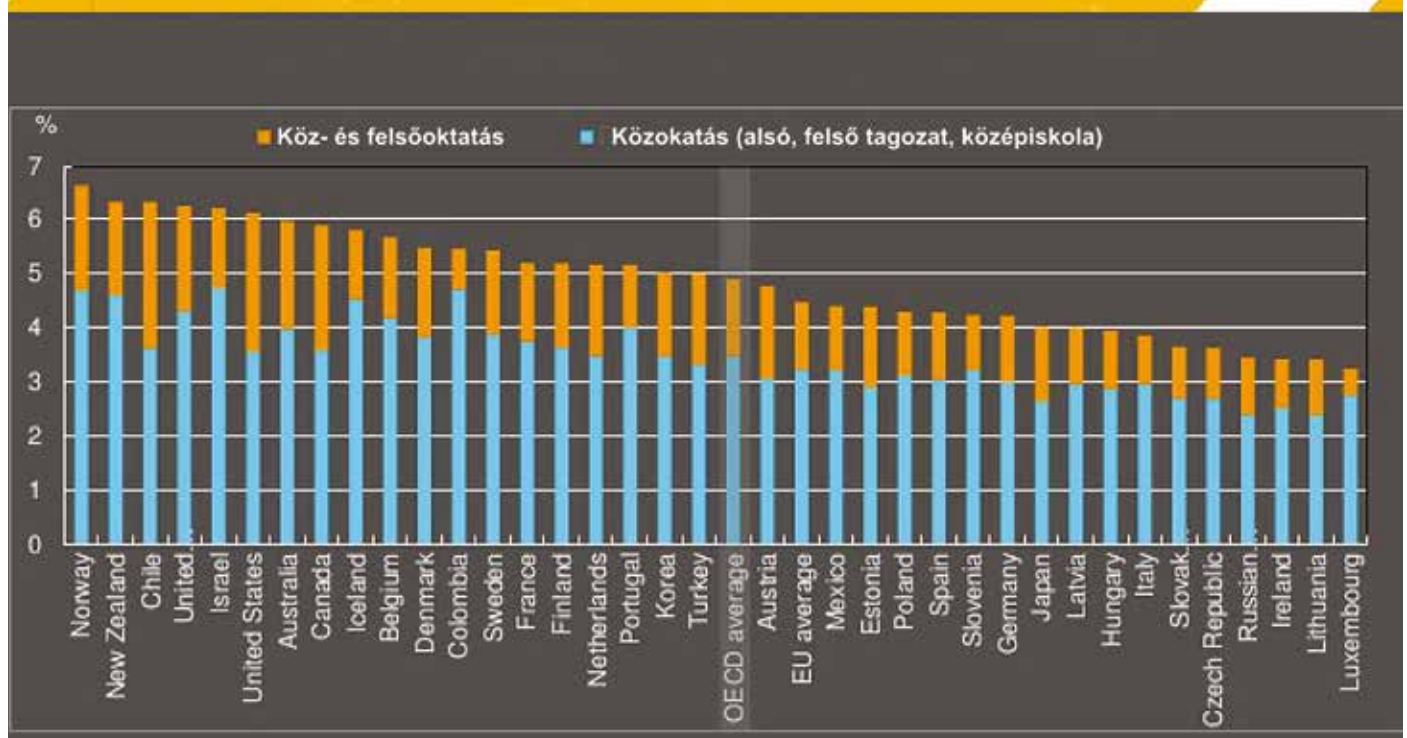
Az ITM visszatért a régi kommunikációs paneljéhez is, mely szerint 2020 júliusától átlagosan 30 százalékkal emelkedett a szakképzésben dolgozó 32 ezer pedagógus bére. Ezzel szemben nincs és nem is volt 32 ezer pedagógus a szakképzésben, ebben a létszámban benne van minden foglalkoztató, a technikai dolgozók pedig mindössze 2-4% emelésben részesültek. A júliustól pedagógusból oktatókká avasztott tanárok jelentős többsége is átlag 22-24% emelésről számolt be.

Talán túl sok adat szerepel az elemzésben, de ahhoz, hogy bebizonyítsuk a kormányzati kommunikáció álságosságát, szükség van a tényszerű cáfolatokra. Igazzá válik az a népi bölcsesség, hogy mondj mindig igazat, és nem kell emlékezned arra, mit mondtál korábban.

Gosztonyi Gábor, Totyik Tamás,
a PSZ alelnöke

Oktatásra fordított összeg a GDP arányában, 2017

Harmincéves a SZEZ

Fotó: MartonGattoPhotography

A rendszerváltást követően alakult meg az új konföderáció, a Szakszervezetek Együttműködési Fóruma (SZEZ), amelynek a Pedagógusok Szakszervezete kezdettől tagja. A SZEZ alapításának 30. évfordulójáról is megemlékeztek a szervezet szeptemberi kongresszusán.

A kongresszusi zárónyilatkozatban megállapítják, hogy a háromoldalú érdekegyeztetés rendszere, amely a rendszerváltás részeként létrejött, jelenleg nem működik. A SZEZ 30 évvel ezelőtt megfogalmazott jelmondata – „Küzdeni az emberi élet jobb minőségéért” – ma is aktuális. Ugyanakkor e célért most nehezebb küzdeni, mert a közszolgálatban dolgozókat foglalkoztató magyar állam képviselője, a magyar kormány nem tekinti partnernek a közszolgálatban dolgozókat.

Nem tekinti partnernek:

- a pedagógusokat, akiknek a Covid-19-járvány idején az oktatási protokollra vonatkozó javaslatait figyelmen kívül hagyja,
- az állami és az önkormányzati tisztviselőket, akiknek a távmunka végzésére vonatkozó kéréseit érdemi vita nélkül utasítja vissza,
- a méltánytalanul alulfizetett szociális és gyermekvédelmi területen dolgozókat, akiknek leterheltsége a járványveszély idején extrém módon megnövekedett,
- a bölcsődei dolgozókat, akiknek egyszerre kell biztosítaniuk a gyermek szakszerű kora gyermekkori nevelését, gondozását, és a szülők számára is megnyugtató módon a járványveszély-mentes gyermekfelügyeletet,
- a kulturális terület munkavállalóit, akiket a Covid-19 első hulláma idején, „nagyénteki ajándékként” lepott a munkajogi státusuk egyeztetés nélküli megváltoztatásával,

- a sokszor atipikus foglalkoztatású művészeket, akik az elmúlt két évtizedben váltak kényszervállalkozókká,
- az egészségügyi dolgozókat, akik a sokat emlegetett „frontvonalon” dolgoznak, de munkakörülményeik, bérezésük ügyében a véleményük meghallgatása nélkül születnek és születnek döntések,
- a rendvédelem dolgozóit,
- a nyugdíjasok érdekképviselői szervezeteit.

A 2020. évi Covid-19-járvány első hulláma gazdasági következményeinek kezelésekor a munkáltatói szerepet betöltő magyar kormány nem működtette és most sem működteti a szociális párbeszéd rendszerét, sőt, a járványveszély idején a munka törvénykönyvének a munkavállalókat védő rendelkezéseit felfüggesztette! A SZEZ az elkövetkező időszakban, a tagszervezetei megerősítésével párhuzamosan kezdeményezően lép fel annak érdekében, hogy a magyar szakszervezeti konföderációk megtalálják azt a közös cselekvési tervet, amelynek keretében együttműködve, összefogva léphetnek fel a magyar kormányhoz a munkavállalók érdekeit sajnálatosan figyelmen kívül hagyó jelenlegi munkajogi és bérpolitikájával szemben! A SZEZ tagjai továbbra is fontosnak tartják a jogállamiságot – amit az ENSZ és az ILO alapdokumentumai, az Európai Unió Szociális Kartája és a Szociális Jogok Európai Pillére, Magyarország Alaptörvénye és a kormányzati igazgatásról szóló törvény is tartalmaz –, ezért a szociális párbeszédet komolyan gondolják, nem „szakszervezetesdi játéknak” tekintik.

Gyógypedagógiai tagozat előkészítése

A Pedagógusok Szakszervezete gyógypedagógiában érintett szakemberei folytattak megbeszélést szeptember közepén annak érdekében, hogy létrehozzák e fontos terület tagozatát a szervezetben belül.

A magyarországi oktatási rendszerben közel 200 helyszínen történik gyógypedagógiai ellátás, amelyben 10 000 kollégánk vesz részt (a teljes oktatási dolgozói állomány kb. 150–170 000 embert jelent 13 000 intézményben).

A 10 000 kolléga kétharmada pedagógus, egyharmada nevelést és oktatást segítő, utóbbiak többsége gyógypedagógiai asszisztens.

Fókuszpontok:

A nyár folyamán megkezdődött az előkészítő munka, és a megbeszélés alapján három problématerületet jelölhetünk ki:

- módszertani fejlődés, tudásmegosztás az online térben;
- eszközök, infrastruktúra hiánya, lepusztultsága;
- a gyógypedagógiai asszisztensek képviselése.

A kétórás megbeszélésen megerősítettük a túlmunkából eredő anomáliákat, az eszközellátást, az útiköltség-elszámolás hiányát, az asszisztensek túlterheltségét. Szóba kerültek jó gyakorlatok, amelyeket mindenképpen hasznos lenne megosztani, azokat helyi szinten megvalósítani, a fejlődést gátló szabályok esetében változtatással élni. A segítő szakemberek számának jogszabályi feltételeit optimalizálni kellene, hogy minél több gyógypedagógiai asszisztens segíthesse a munkát az intézményekben.

Szóba került a munkahelyek megtartása azokban az esetekben, amikor nem tudtak távolról végezhető munkát adni a kollégáknak. Ezért is tartjuk fontosnak a szoros együttműködést, mert van, ahol intézményi szinten azonnal reagáltak erre és jobbnál jobb ötletekkel álltak elő, hogy senki ne maradjon biztonságosan végezhető munka nélkül, így fizetés nélkül sem.

A beszélgetés eredményeképp válaszokat és feladatokat is megfogalmaztunk.

Eszerint vállaljuk, hogy koordináljuk az online módszertani tu-

dásmegosztást, amihez szükségünk lenne egy kis szakmai csoportra, hogy lefektessük az alapokat. A facilitált megbeszélések rendszeresen, maximum 60 percben online történének (30 perc előadás, 30 perc kérdés és válasz), amelyeket rögzítenénk. Az eszköz- és infrastrukturális hiányosságokra is kellene egy munkacsoport. Mindkét területen szeretnénk együttműködni szakmai szervezetekkel.

A gyógypedagógiai asszisztensek, ahogy az ellátásban, úgy a leendő tagozatban is kiemelt helyet kapnának a saját speciális problémáik feltárására és azok kezelésére. Nincs pontos számunk arról, hogy hol és mennyi gyógypedagógus asszisztent foglalkoztatnak. Ennek a felmérését helyben kell elvégezni. Ehhez tudunk háttérinformációkat és módszertani segítséget adni.

Feladatok:

Október elején újabb ülést tartunk, lehetőség szerint minél több megyei résztvevővel. Jó lenne, ha az intézményekben összegyűjtenék a kérdéseket, az igényeket a szakmai munkával kapcsolatban. A gondolkodásba be kell vonni azokat is, akik nem tagok, hiszen ők is kollégák, akikkel együtt toljuk a szekeret. Mi, szervezők, ha szükséges, szakmai segítség tudunk nyújtani hatékony kommunikációs és szervezési kérdésekben.

Nagyon örülnénk, ha kialakulna egy olyan mag, amely vezetni tudná a tagozatot. A Pedagógusok Szakszervezetében (PSZ) jelen vannak, több intézményben erős szervezethez rendelkezők a gyógypedagógiai területen dolgozó kollégák. A vezetőség több tagja sajátos nevelési igényű tanulókat oktató iskolákban dolgozott. A tavaly alakult ifjúsági tagozatban a teljes dolgozói létszámhoz képest felülreprezentáltak a gyógypedagógusok, és a kampányainkban/felméréseinkben is aktívabban vesznek részt.

PSZ: Szabad oktatást, szabad egyetemet!

A Pedagógusok Szakszervezete (PSZ) szolidaritásáról biztosította a Színház- és Filmművészeti Egyetem (SZFE) hallgatóit. Támogatja őket abban az elszánt küzdelemben, amelyet kitartóan folytatnak intézményük függetlenségéért, a művészet szabadságáért. A PSZ tiltakozik az oktatási intézmények állandósult, öncélú átalakítása ellen, és őszintén reméli, hogy a fiatalok elszántsága, bátorsága, kreativitása eredményre vezet! A PSZ külön tiszteletre méltónak tartja, hogy a hallgatók kiálltak a közoktatás szabadsága mellett is, tiltakoztak az ellen, hogy a kormány – indokolatlanul – megnyírbálja a hátrányos helyzetű gyerekekkel foglalkozó oktatási intézmények támogatását, holott ezen intézmények állami feladatot látnak el. A PSZ egyeztetve az SZFE hallgatóival, arra buzdít minél több köz- és szakoktatási dolgozót, hogy készítsen magáról vagy a közösségéről az egyetem hallgatóit támogató fotót az ismert jelképek (kéz, piros-fehér terelőszalag) felhasználásával. A támogatók a következő e-mail-címre küldhetik el a képet: szolidaritaspotre@gmail.com

Nincs határidő, folyamatosan várják a képeket!

A PSZ a szolidaritási nyilatkozaton kívül maszkokkal, gumikesztyűvel is támogatja a hallgatókat. Képek a honlapon és a Facebookon:

<https://pedagogusok.hu/hir/4116/nyilt-nappal-tiltakoztak-az-szfe-hallgatoi-a-psz-kesztyuket-es-szajmaszkokat-vitt>

FDSZ: Új tanév – új kihívások – régi gondok

Egy évvel ezelőtt, amikor a felsőoktatás egésze az Emmitől átkerült az ITM-hez, hangot adtunk annak a reményünknek, hogy ez az átalakulás nem az állam felsőoktatásból való további kivonulását és a felsőoktatási dolgozók szerzett jogainak csökkentését készíti elő.

Sajnáljuk, hogy félelmünk jóslatként válik valósággá. Ismét elmaradt a széles körű egyeztetés és a közös célok tisztázása, miközben számos felsőoktatási intézmény fenntartói modellváltása földindulásszerűen történt meg. A kormányrendelet garántál ugyan egy 15%-os bértömeg-növekedést a fenntartót váltó egyetemekenél, de az állami körben maradt intézményekben a dolgozók bérezésének jogszabályi alapjai változatlanok maradtak.

Nem, nem odázható tovább a felsőoktatásban a bérszínvonal jelentős emelése!

Igen, kulcsfontosságú az oktatói bértábla megalázóan alacsony garantált bérminimum-elemeinek jelentős emelése, és igen, elengedhetetlen az oktatást/kutatást támogató dolgozók körében felsőoktatási ágazati bértábla bevezetése a torz közalkalmazotti bértábla kiváltására. Kétségtelen, hogy válságos időkben nem könnyű forrásokat előteremteni, de itt a kormány évtizedes adósságáról van szó, és ha tovább halogatják a garantált bérek emelését, az az új kihívások miatt végleg ellehetetleníti a teljes felsőoktatást.

Az FDSZ-elnökség közleménye

Támogatásokat vont meg az Emmi

Több, hátrányos helyzetű gyermekekkel foglalkozó intézménytől vette el a támogatást az Emberi Erőforrások Minisztériuma. Teljesen megvonja a kormány a kiegészítő támogatást az Iványi Gábor vezette Magyar Evangéliumi Testvérközösség (MET) iskolától, illetve a Berettyóújfalu környékén hátrányos helyzetű gyermekekkel foglalkozó Igazgyöngy Alapítványnak is megfelezték (17 millióról 8,5 millió forintra) a támogatását a vírushelyzetre hivatkozva. Az alapítvány vezetőjének, L. Ritók Nórának pedig felajánlották, hogy ha nem tudja finanszírozni az intézményt, át is adhatja az államnak. Emellett a borsodi Sajóközérről indult, de ma már Miskolcon működő, szintén hátrányos helyzetű diákokat tanító Dr. Ámbédkar Iskolától is, amely eddig is mindössze 30 millió forint volt. Orsós János alapító-vezető elmondta, az Emberi Erőforrások Minisztériuma köznevelési államtitkára már tavaly értésükre adta, hogy az Ámbédkar idén egyáltalán nem számíthat kiegészítő támogatásra, ezért az iskola technikummá akart alakulni, hogy az Innovációs és Technológiai Minisztériumból kaphasson támogatást. Ez megtörtént, de egy jogszabályi módosításra is szükség lett volna, ami azonban elmaradt, így az iskola az ITM-től sem kaphat pénzt.

A hír hallatára sokan a segítségükre siettek, civilek egy nap alatt összeadták az Igazgyöngy Alapítványtól elvett állami támogatást. De a többi iskolafenntartóhoz is érkeznek a pénzzadományok.

Az Igazgyöngy Alapfokú Művészeti Iskola közel húsz éve működik a hajdú-bihari régió hat településén (Berettyóújfalu, Komádi, Magyarhomorog, Körösszakál, Körösszegapáti, Biharkeresztes). Egy-egy tanév során közel 600 tanulóval foglalkoznak: a gyerekek nagyjából 70 százaléka hátrányos helyzetű, és ezen belül is kiemelkedően magas a halmozottan hátrányos helyzetű, zömében roma tanulók létszáma. Az iskolában képző- és iparművészeti foglalkozásokat tartanak délutánonként úgy, hogy a pedagógusok elutaznak a gyerekekhez.

A MET több óvodát, általános iskolát és középiskolát is fenntart Budapesten és az ország hátrányos helyzetű térségeiben, például a Szabolcs megyei Tiszaszentmártonban vagy Beregdarócon.

Átadták a pedagógusnapi állami kitüntetések

A pedagóguspálya az egyik legszebb pálya – hangoztatta Kásler Miklós, az emberi erőforrások minisztere a pedagógusnapi díjak szeptember 10-i átadásán Budapesten.

Az Apáczai Csere János-, Brunszvik Teréz-, Eötvös József-, Németh László- és Trefort Ágoston-díjakat a koronavírus-járvány miatt vették át a pedagógusok ebben a későbbi időpontban.

Távozott az Oktatási Hivatal vezetője, rektor lett

Távozott posztjáról az Oktatási Hivatal vezetője, *Gloviczki Zoltán*. A megbízott vezető jelenleg *Brassói Sándor*. A Magyar Közlönyből kiderült az is, hogy a miniszterelnök Gloviczkit szeptember 1-jétől az Apor Vilmos Katolikus Főiskola rektori pozíciójával bízta meg 2025. augusztus 31-éig.

pedagógusok

LETÖLTÖTTED MÁR A PSZ APPJÁT?

Miért?

Érdekel a többi iskolában dolgozó kollégád véleménye?

Megvitatnád az iskolát felkavaró rendkívüli események hatását?

Kíváncsi vagy az oktatást, iskolai életet befolyásoló hírekre?

Tudni akarsz, mi foglalkoztatja szülő társaidat?

Keresőképtelenség – „karantén”

Táppénz, baleseti táppénz meghatározása, összefüggései, és a táppénz mértéke

Tájékoztató és szakmai vélemény

A Pedagógusok Szakszervezete (PSZ) tagsága részéről felháborodott hangvételű jelzéseket kaptunk olyan, köznevelésben foglalkoztatott kollégáktól, akikről a tanév megkezdését követően – azaz 2020. szeptember 1. után – derült ki, hogy igazoltan a Covid-19 vírussal fertőződtek meg, illetve fertőzés nélkül is karanténba kényszerültek. A PSZ tagjainak követelése arra irányul, hogy a vírushatározást „foglalkozási megbetegedésnek” tekintsék, és számukra 100%-os táppénzt állapítsanak meg. Előzetes tesztek hiányában – de még azok megléte esetén is – kérdéses, hogy a kolléga mikor betegedett meg pontosan, hiszen a lappangási idő is eltérő lehet, ezért a különböző fenntartóktól egységes eljárásról szóló rendelkezés kiadását látjuk indokoltnak.

Ismereteink szerint, aki Covid-19 vírushatározás miatt otthonában vagy egészségügyi intézményben járványügyi megfigyelés alá kerül, keresőképtelen állományba vehető.

A kötelező egészségbiztosítás ellátásairól szóló 1997. évi LXXXIII. törvény 44. § g) pontja értelmében ugyanis az is keresőképtelen,

- akit közegészségügyi okból foglalkozásától eltiltanak és más beosztást nem kap,
- vagy akit közegészségügyi okból hatóságilag elkülönítenek,

- továbbá aki járványügyi, illetőleg állat-egészségügyi zárlat miatt munkahelyén megjelenni nem tud, és más munkahelyen (munkakörben) átmenetileg sem foglalkoztatható.

A közegészségügyi okból foglalkozástól eltiltás vagy hatósági elkülönítés esetén a keresőképtelenséget az orvos „7”-es kóddal igazolja.

48. §

A táppénz alapja

(6) A táppénz alapjának kiszámítására vonatkozó részletes szabályokat Korm. rendelet állapítja meg.

(7) A táppénz összege

- a táppénz alapjának 60%-a, ha a biztosított a 48/A. § (1) bekezdése szerinti folyamatos biztosítási időszak alatt rendelkezik legalább 730 – a Tbj. 6. §-a szerinti – biztosításban töltött nappal;
- a táppénz alapjának 50%-a, ha a biztosított az a) pontban meghatározottnál kevesebb – a Tbj. 6. §-a szerinti – biztosításban töltött nappal rendelkezik;

c) a táppénz alapjának 50%-a a fekvőbeteg-gyógyintézeti ellátás tartama alatt, illetve a 44. § d) pontjában meghatározott esetben,

azzal, hogy a táppénz egy napra járó összege nem haladhatja meg a jogosultság kezdő napján érvényes minimálbér kétszeresének harmincad részét.

„7”-es kóddal jelzett keresőképtelenség esetén betegszabadság nem jár, hanem a keresőképtelenség első napjától táppénz megállapítására és folyósítására kerülhet sor, továbbá „7”-es kódos keresőképtelenség esetén a foglalkoztatót táppénz-hozzájárulás fizetési kötelezettség nem terheli. „7”-es kóddal a keresőképtelenség igazolására információink szerint csak abban az esetben kerülhet sor, ha a „karantént” a hatályos jogszabályok alapján elrendelték.

Baleseti táppénz

55. §

(1) Baleseti táppénzre az jogosult, aki a biztosítás fennállása alatt vagy a biztosítás megszűnését követő legkésőbb harmadik napon üzemi baleset következtében keresőképtelenné válik.

Akkor járna 100%-os táppénz (baleseti táppénz) ha

- a koronavírus-fertőzés foglalkozási megbetegedésnek minősülne,
- a foglalkozási megbetegedést a 27/1996. (VIII. 28.) NM rendelet szerint az arra hatáskörrel rendelkező szerv vizsgálta és megállapította,
- és jogerős egészségbiztosítási határozatot hozott a foglalkozási megbetegedés társadalombiztosítási szempontból üzemi balesetként való elismeréséről.

Ezekben az esetekben a keresőképtelenséget az orvos – a foglalkozási megbetegedés elismerése után – „2”-es kóddal igazolja.

Akkor kerülhet sor tehát baleseti, 100%-os mértékű táppénz megállapítására, ha a biztosított olyan módon fertőződött meg a koronavírussal, hogy az foglalkozási megbetegedésnek minősül; vagyis az a beteg munkavégzése során alakult ki.

A táppénzzel kapcsolatos tájékoztatóval összefüggő jogi szabályozás szerint a foglalkozási megbetegedés fogalmát a 27/1996. (VIII. 28.) NM rendelet 2. § a) pontja szabályozza: *2. § E rendelet alkalmazásában*

- a) foglalkozási megbetegedés: a munkavégzés, a foglalkozás gyakorlása közben bekövetkezett olyan heveny és idült, valamint a foglalkozás gyakorlását követően megjelenő vagy kialakuló idült egészségkárosodás,*
- aa) amely a munkavégzéssel, a foglalkozással kapcsolatos, a munkavégzés, a munkafolyamat során előforduló fizikai, kémiai, biológiai, pszichoszociális és ergonómiai kóroki tényezőkre vezethető vissza,*
- ab) illetve amely a munkavállalónak az optimálisnál nagyobb vagy kisebb igénybevételének a következménye.*

A szabályozás lényege, hogy a megbetegedés a munkavégzés, a foglalkozás gyakorlása közben történik.

A Pedagógusok Szakszervezete levélben kérte az egészségügyi ágazatért felelős minisztert, hogy tegye meg a szükséges intézkedéseket a Covid-19 vírusfertőzés „foglalkozási megbetegedésként” való elismerése és a 100%-os baleseti táppénz megállapítása érdekében.

Kásler Miklós akként nyilatkozott, hogy a karanténba kényszerült, illetve megbetegedett munkavállalók 100%-os táppénzre jogosultak, de annak jogszabályi alapját nem jelölte meg.

Véleményem szerint egyértelmű jogi szabályozás hiányában a háziorvosoktól nem várható el, hogy az „üdvözítő” „2” kódot jelöljék meg a keresőképtelenség okaként.

Budapest, 2020. szeptember 24.

Összeállította:

Dr. Selmečiné dr. Csordás Mária
munkajogász, vezető jogtanácsos
ILO-közvetítő és -döntőbíró

Színművészet az iskolában

Tízéves a monori példa

A legkiválóbb pedagógusok – azon túl, hogy felnövekvő generációkat igyekeztek minél több jóra, igazra és szépre megtanítani – évszázadokon át megpróbálták értékeket helyezni a közművelődés asztalára is. Ezt az utat választotta az elmúlt évtizedben egy maroknyi monori tanító és tanár is.

A nemzet nagy színésznőjéről, Jászai Mariról elnevezett iskola élére 2011 nyarán kinevezett új igazgató, dr. Patkós József Lev Tolsztoj *Panov apó különös karácsonya* című meséje nyomán a kisváros érdeklődését felkeltő színművet írt, rendezett, amelynek előadásait több ezer látogatót vonzott. A diákok és tanáraik sorát színpadra állító produkció – melynek narrátora Pécsi Ildikó Kossuth-díjas, kiváló és érdemes művész volt – lefektette a Monori Színház néven napjainkban is működő, szerveződésében máig amatőr színjátszó csoport alapjait.

A következő évben átütő sikert arattak Illyés Gyula *Tűvé-tevők* című népi komédiájával, mely előadással nem csupán a szomszédos városok művelődési házaiba, de a partiumi Nagyváradi Szigligeti Színház nagyszínpadára is eljutottak két, viharos sikert megélt előadás erejéig. E produkció sztárvendégei Molnár Zsuzsa és Pelsőczy László Jászai Mari-díjas színészek voltak. Hans Sachs *Komédiák* című, félezer éves mulattató vásári komédiáival a Kárpát-aljai Beregszász és a felvidéki kassai Thália Színház nézői előtt ugyanúgy játszottak, mint a Monori járás művelődési házaiban, iskoláinak auláiban, illetve idősek otthonában.

Mizsi Bernadett *Hová tegyük Rákosi elvtársat?* című bohózatát a felvidéki Losoncon is láthatták. Sławomir Mrozek *Emigránsok* című drámája a Testnevelési Egyetem nagyelőadójába is meghívást nyert. Hannelore Möller *A kiskondás* című mesejátékát – 12 diákkal és 6 pedagógussal a színtársulatban – a szlovéniai Lendva gyönyörű színházában telt ház előtt adták elő, 2019 júniusában.

2016 januárjában Patkós József *Drámapedagógia és gyermekszínjátszás* című előadásával meghívást kapott az V. Nemzetközi Neveléstudományi és Szakmódszertani Konferenciára, a szlovákiai Párkányba.

Ez idő alatt közel nyolcvan előadás, illetve vendégelőadás jelentős szervezőmunkát és időt igényelt a szereplők részéről, de a tantestület színpadra nem lépő tagjaitól, továbbá az is-

kola technikai személyzetétől is. Monor város valamennyi produkciót erkölcsi és anyagi támogatásban részesítette, külön hozzájárulva a határon túli turnék megvalósításához.

Fantáziát látott az iskola művészeti törekvéseiben a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ Monori Tankerületének igazgatósága is: a lehetőségek szórításában valamennyi előadás költségeiből részt vállalva reklámozta – nem egy külföldi útjára elkísérte – a pedagógusokból és híres színészekből szerveződő kulturális delegációt.

2020-ban a Monori Színház az Új Nemzeti Kamara Színházzal közös kettős bemutatót tervez, amelynek egyik tartalmi elemét, a Patkós József által írt *Prókátorok* című egyfelvonásos bírósági vígjátékot – a szerző rendezésében – szeptember első felében már be is mutatták, Budapesten. A következő előadást december 3-ára, a monori Vigadó épületében tervezik.

A fővárosához közeli kisvárosban példaértékűen, közel egy évtizede alkot közösséget, teremt esztétikai értéket, nyújt élményt és szórakozást gyermekeknek és felnőtteknek egy maroknyi pedagógus. Munkásságukat a helyi és régiós sajtó elismeréssel követi nyomon, produkcióikat pedig a Gemini Televízió jóvoltából a világhálóról tekintheti meg újra és újra a közönség. Álljon itt néhány szorgalmas és lelkes nevelő neve, akik a tanításon kívüli művészeti tevékenységükkel messzire vitték iskolájuk és településük hírnevét: Barna Pócz Mária Matild, Boldog Lászlóné, Dobiné Oláh Éva, Dolmány Szabó Ágnes, Gallainé Krizsanics Ágnes, Hegedüsne Csák Mónika, Kovács Gyuláné, Kovács Krisztina, Gúth Linda, Burjánné Tóth Ildikó, Kisé Oszkó Katalin, Pongrácz Viktória, Seregi Éva, Takács Gábor, Wohner István, Wohner Istvánné – akik a legtöbb tapstot aratták.

A rendező, díszlettervező, akvarelljeivel és olajfestményeivel kiállításokra járó, szakmai tudományos publikációi révén is ismert neveléstörténész Patkós Józsefnek Monor városa a pedagógusoknak adható egyik legnagyobb kitüntetését, az Apáczai Csere János-díjat adományozta nyugállományba vonulásakor. Patkós József gyakran ad hangot annak a véleményének, hogy lelkes és tehetséges kollégái nélkül ő maga semmit sem ért volna el...

Patkós Family

Pedagógusok világnapja – október 5.

A PSZ kiáll a pedagógusok jogaiért a világnapon és máskor is!

1994-ben az *UNESCO* október 5-ét jelölte ki a pedagógusjogok világnapjának, emléket állítva annak az 1966-ban tartott kormányközi konferenciának, amely nagy lépést jelentett a tanároknak státuszuk meghatározása szempontjából.

Az *UNESCO* által összehívott párizsi konferencián az *UNESCO* az *ENSZ Nemzetközi Munkaügyi Szervezetével* közösen elfogadta azt az ajánlást, amely tartalmazza a tanárok jogait és felelősségét, továbbá nemzetközi sztenderdek kialakítását kezdeményezték a tanárképzésre, a pedagógusok továbbképzésére, a tanárok alkalmazására stb.

A dokumentum ajánlásokat tartalmaz arra is, hogy a tanárokat be kell vonni az oktatást érintő döntések előkészítésébe a minőségi oktatás biztosításához.

